

a)

A tündér
költői beszély.

Nyájas tűz mellett ül az ifju házaspár,
Kölcsönös frigyök, egy év franselje már.
De arien frereimök, most is egy zoldellen,
Hogy megelégedtek fréginyögök mellett.
Igaz, nem sok volt mit aprisanak tálba,
Senki meg nem hívta disznóorba bálba;
De ityerek után öök maguk sem lestek,
Az költögessék mit igazán kerestek:
Ferkó ölfát vágni az erdőre jára,
Addig másnak font vart a forgalmát Lara.
Es ha az ifju férj erre haza tére,
Nem várhatta ugyan zsinos pisenyére,
De a mit lehesen késziten framiára,
Segy édes cök mellett nyújta vassorára.
Azán csemegéül, - ha megelégedtek -
Egy egy ismert könyvet gyakran élvesek:
Toldit, Rensöt, Ludart, vagy Tündér Flonát,
I be-bekalandozák a fedelmek honát. - -
Hanem a farsangon komolyabb len Ferkó,
Meg nem rigasztalta volna Pater Herko,)
Pedig ennek szentül hiszik a falóvok.
A miket csak mondott vltának bár kövok.
I rövid köszöntéssel ha jön ismét erre
Szokos vassoráját nem igen kererte,
Nem is jokat ügyel hü Sárkájára,
Hanem végig terült Rozos hárságyára,
I bár a nő e miass deges larmáron,
Ö tán nem is hallá egy el-elméláron.
A számos kérdésre ha felet is félig,
Fel-felöhajson is nem aludt éjfélig. -
Ugyan mond meg ember, hogy mi let most siged?
Márkor szép Sárkád, hü nöl vltam niked.
En fel nem foghatom hogyan s mit vétettem,
Hogy több két heténél némán ülöz mellettem.

Töbnyire pedig ha jössz élen lefekszel,
 Az egekre kérlek, vigre megbetegszel,
 És ha megbetegszel, mikor kapsz erőt,
 Hogy ismét fát vágni mehesz az erődre?

Tán meg is unál már, ugyan mit vétessem,
 Hogy előtted ilyen kövönjössé lessem?!

Vigre a sok panaszt Ferki nem hallhatta,
 A sok kérdés, kérdés szívét felzaklatta.

Sánikám miért kérdeztél? miattad is vérzem,
 Szóla, - már az is sok, hogy magamban érzem.

A mi nekem ürmös étkembe csöppegett,
 Kedvesem! hiszem hogy téged sem kezegettem.

Am, hogyha bím okát meg tudni kívánod,
 Megmondom, de félek, hogy együtt megbánod.

Látd már elmúlt éve mióta fáradunk,
 Nyugvásra magunknak majd időt sem adunk:

En hajnaliól ertig vágom a fagyos fát,
 Te meg tüdőgedre és jögrered a rokkát.

Azt hiszem, hogy ekkéj egy sültöt ragasztunk,
 Sim a hívány remény mellett majd elasztunk;

Piritósom egy kis háj alig ivrasítja,
 Míg társim izakját dirnósült durrasztja.

Hogy te is már régeül így szenvedni mellessem,
 Sokszor meggondolom, s majd bődulssá lettem.

Gyermek vagy te Ferki! - szöls mosolygva Tára,
 En soha sem vágytam zirov lakomára.

Es ha még most minsen annyinké, mint másoknak,
 Rájok sem szorultunk, nem tartod ezt soknak?

Kenyérünk volé, s hiszem, hogy még nem éhertünk,
 És áldás kísérte a miher wak kezdünk,

Naponkint egy fás pénz én is teozek félre,
 Szép kis öfreg gyűlhet abból jövő félre,

Kis kertünk is zöldség tárhára lesz nyárra,
 Majd dusabban várlak ha jössz vasorára,

Te sem pazarlod el szerény fireséved,
 Egy ~~éve~~ évre sonkába vághat'd te is kised.

Kekünk is felvirad, hiszem valahára,
 Nem egy nap ejült fel Buda fényes vára. -

Imigy rigarúsalta Ferkó a hü Sára
 Pedig ő maga sem nagyon sokas vára -
 Felerég, felerég! Könnyű így beozelni,
 De nehéz gyűjteni s a mellett még élni.
 Már elmúlt egy éve, mióta ügyekszünk,
 Ami azérs még ma is szalma ágyon fekvünk.
 Kedveröbbl jövendős nem t'om mikor érek
 Nem boldogimnak moss mint hajdan tündérek. -

+ + +

De még Ferkó el sem mondható jól bajás.
 Midőn megvassansák a kis lak ajtaját.
 Recsegett, ropogott asztaluk is ágyuk,
 Mintha karaisokkal lövök volna álgjuk;
 S körülszobly höföngy terült az ifjaknak,
 Mint mikor egy várost nagyban gyűjvogatnak,
 S feljök egy tündérlölgy mint hold lebegett,
 Tan vörök is elállt, szivök ugy remegett.
 Mint jéget csillámlott höföhöz urálya,
 S mint csillag ragyogló gyémánt koronája,
 Czipőit boglások csatlak kis lábához,
 S szoknyája odóit karisú derekához.
 Tündéri fenségben így jelent meg Fette
 S mosolygva megallt a kis lak közepe,
 És arany pálczával érintette őket,
 S így bárosita az ámuls szepejöket:
 Ne féljetek tölem, rég tartom már szemmel
 Hogy egymáson süggök ifju érdelemmel.
 Itt szomszédban lakom s ti nem is véltétek,
 Hogy gyöngéid figyelmem tárgyai lévete,
 Aether folyó mörge tündéri légváram,
 Mely gyakran megárad ha jó illatáram,
 Ennek parján ilve gyakran láttalak,
 Mert engem nem tiltanak sem fa sem köfalak,
 Süssalak tegeles elgedve Sára!
 Mily vidámon rissad féjzed Navorára.
 Süssam ő is megvols füstnyug elgedve,
 Pórsio ajakodól annyi méret szebe,
 A mennyis a méhek egész tavasz nyaron
 Öpre nem gyűjvörnek feles e határon.

24
I boldogok kik gyűjrik mérés az életnek,
Hasztalan nem futnak s árnyas nem kergesnek;
Míg a testben élnek legvárat nem raknak,
Éz volt vigasztalásuk mindig az ifjaknak. —
De te mostan Ferkó magad megszagadtad,
Mikön semmiségért elméd binak adtad:
Sok gazdagok vannak a kike cserélnének
Velesek, ha olyan boldogok lennének. —

Hajdan társalogtam én is az emberrel
Míg egymást szerette s nem zaklatta perrel;
A míg szive el nem vadult, s nem lett Raján,
Nem irigyle' máséi és nem örül baján. —
De más ma kevelység, irigység is harag,
Sok jámbor nyakára durva jármot farag.
Szeri, ha tagadja is és tesset melegét,
Gyakorta kisértek szívben mit rejteget. —
Ily keiszemiségért, ily álnokság regett
En is megutáltam az emberiséget,
És vészakölsörsem volé légi ~~has~~ számba,
Keremver panaszis nem verem már számba. —
De ti körvök eddig nem voltatok salak,
Éz az oka, hogy most meglátogattalak,
Aldárt hortam nektek és aranytanácsot,
Kövészetek míg még szivesek nem vásott. —
Kínese, hire, neve van sok földi nagynak,
De erek többnyire romlására ragynak,
S az emberiségnek nagy része mutatja,
Hogy csak szenvedésre lett Éva magzatja. —
Az éhes nem kíván kenyéret Káláusot,
Meretlen nem keres áusot, de takáusot.
Ki sokra nem vagyik, annak hajnalvög is
Az arany Kőreporer legjobban boldogis. —
S míg a földön lettek, ne lessetek éjis,
Hanem szorúsátok a doloz kék vigis,
Tejgyétek jó kedvvel naponkint munkátok
Igy az ég áldását biron vörpásjátok.
Vannak kikenek egykor alig volt kenyéret,
S most aranyhalmarba markolhat tenyerét.

De, hogy lássatok minis szeretek titeket,
Szívesen beöltöm három kérésreket.

Hanem a mit mondotok jól megfontoljátok,
Nehogy áldás helyen ~~állok~~ ^{játok} álljon rátok.
Tehát egy hónapig csak gondolkozzatok
Gondolni szabad lesz, hogy mit kívánjatok,
De azt habakurgyán ki ne mondja fiatok,
Mert ha rossz is meg lesz a mit kívánjátok.
Ez mondván érinti ölel veszejével,
É földmárrá három kérés erejével,
É mig rá az ifjúját elámulva néress
Mint szelid fényes köd légben elenyészess.
É a kis lak, mint mikor jön, most is szerkesztett,
É csak a halk pihogás ámul el életet. —

No, hallod feleség! szöla Ferki végre,
Vigyázzunk, e tündér hogy ne vigyen jégre,
Nekem soknak tetszik az a mit ígére,
Meglezi három kérés, el áll szivem vére.

Egy császár dus volna egyetlen kéréssel,
É im hozzánk nem kívánt jöni ily kéréssel.
Most ha nem megyek is erdöre fát vágni,
Ha beváltja szavát dusan lesz mit vágni.

De nem ilyen formán gondolkvott Lára,
Lásszik, jobban figyeli a tündér szavára.
Meg ne csaljon Ferki! - monda, ez ígérés -
Pedig gondolavól látom, hogy nem érett.
Hisz a tündér adta azt a szép tanácsot,
Hogy kenyér helyen ne ohajszunk kalácsot,
É mig a földön letünk ne keresünk égit,
Hanem ragadjunk meg a dolog két végén. —
Halottam olyakról a kik dusak voltak,
Míg a szorgalomnak arján vándoroltak,
Hanem hamar lejárt, mihelyen meghívva
Munkával fenhagyta telt erőnyelbe bírva:
Mert kinek munkától nem kopik tenyere
Annak hátra háza, é kebliben kenyere,
É én erusán is mint eddig - dolgozom
Foltsal tart a ruha é ha fakad folsorom.

Te is jól teszed ha folytatod munkádat,
 És a sült galambra nem társod a szádát.
 Akár mikor jó lesz meg az élővonnai,
 Míg a munkát bírjuk kár volna jöhenni.
 Ugy is sokan vannak most is kik kenyélnék,
 S csak a márok vérs veritéken élnek. -
 Ferki is átlátta, hogy jól beszélt Pára,
 Fogta szerezés és kiment a munkára. - -

Egy sejt el vagy két hét s jött a tavasz kezdete,
 De arézt még hideg húsokban feresztett:
 Havas erő erü, a szelek bömböltek
 Hulltak a jégcsapok, szinnygy csörömpöltek.
 Egy jött egyszer haza Ferki Kérő este
 S rögtön a kandali melegét kereste.

No! csak melegeidet mondá neki Pára
 A mit nagyon szeretés azt adom fel mára:
 A jó Káros kandás, felváltja a bálmos,
 Régen chajrossad, kezesessem már most.
 Egy félfont juhharstos hagymás bőven tettem,
 S hozzá sót, paprikát gardagon hínnessem;
 Fűs viret is hortam jól iható rája
 Bíró uramnak sines bővelé vaurorája.
 Errel a kis rozrans aprata ölberesse,
 S Ferki körülében a tűz mellé tette,
 Artán szembe üls, és mensesen élőette
 Sorban az étel mint iméni emlissette.
 De Ferki szünselel mögastia kellett,
 A jó Káros bálmos és verere mellett:
 Ugyan mond meg ember, hogy mi leté most teged,
 Hogy kedvedre sem mit nem für feleséged?
 Márkor ches farkas modra állsál neki,
 Söt felsétek netán a hideg lelne ki. -

Feterig, feterig! Kár így gondolkodnod
 Töléd nem kívánok mit nem lehet hoznod.
 Azt sem mondom hogy nem vónajo er étek,
 De még jobbra vágyni ugyhiszem nem vétek.
 Ugy szegényesen hurók az a telet,
 Jobb volna friss kolbász s nehány sonka szelet.

7

Ez aly eji ki Ferkinak a szája,
S ebrémült mindkessö: mert erödök erödaja!
Oly roppant aranytúl termess az aorsalon
Milyens nem mutatás egy csáfrári salon.
Színig telve volt az dinné aprólékkal,
Huszan jölkakassak voln' az ofrsalékkal.
S mis meg nem is kíváns, hízslángból egy kenyér,
Mely, ha mérlegelnék 10 kilival felés.
Arán az erödi Bakör és Balaski
O nedveit tölsve egy jár pinces flaateo.
S a fiasalok nem szóltak, csak veszkettek
Amultak, s egymásra szemet meresztettek.

Végre a sárepe Sárkás elönte,
Milyen felsőhajvott, s Ferkót így köszönte:
Oh te semmiházi! oh te bitang fajta!
Torkosfagra, mond' hogy most ugyan mi hajta?
Silány dísznöhsérs így élni és halni!
Hát nem volt előttd mis nyalni és falni?
Oh, hogy nem kívántad inkább a forvadra,
Akadna e Kolbász selheslen torkodra!!

S uszan egy rőf Kolbász fel is kerelkedik,
A táltól ki! s Ferkó felé tekeredik,
Mis az izmos kézzel bár többször felvált,
Végre erősebb lett s a torkába hasolt.
Ferkónak fenakadt minden lélekzese,
Elkékiült, s csak dülleit szem es mereszshete,
Tárogott, a fogát ráliig szorongatta,
A Kolbász meg meg sem vékonyodott alassa.
Ekeine bámulat-eren a hü Sára,
De más nem vehesse a dolgot trefára,
Felugrott, azé nyges markára tekerse
Ugy husrólta Ferkót s a tarkóját verte.
De bár a szobán más többször átrángatta
A Kolbász meg izmosb lett az ebngatta.
Végre a haldoklóit lövára vetette,
S majd kétségbe esve sikolta mellette:
Oh hogy veszen volna e tündés - anyjába,
Mert tolakodik egy szerciny jár lakjába.

Kár, hogy nem sörültünk ki a cifra béka, 924.
A manó hordja el minden ajándékát.

I. I.
S im e szívből fakad, panaszos szavára
Kisiklott a kolbász, alig hitte Sára,
S megrúnt minden varázst. De most jó a java:
Hogy vagy Sári? er vol Ferkó első szava.
Erre mind a ketten rögtön felébredtek,
S vol körös álmukon viradig nevettek.
Ekkor kaja Ferkó, magán egyes rugost,
S jó bő csizmájába aronnal beugrott;
S minsin megmordott reggelit sem vára,
Hanem ment deréngen a szokott munkára. -

Evek múlva látták, hogy a tündér mégis
Lok igazat mondott, s megáldái az ég is.
A szük riszi helyett jó házat emeltek,
Öt-hat sülde mellett gond nélkül teleltek,
Trívó turis csuszát készitgetett Sára
Es borjas tehenet vert ki a csordára.
De egykori álmuk soha sem feledték
S régi bambaságuk gyakorta nevettek.

Tegyzetek: 1) Herkó. Ismeretes és derűltségre gerjesztő egy 16. századi protestans hittérítő ama mondata: *Palveia Verbum Dei non recipit propter stupiditatem*. Nagy akadályára lehetett apostolkodásának az ősi hit mellett burgólkodó franciscanus fater Herkó, kiről Kormondárnál jállos ránk: *Herkó jásestól sem felek; - ha Herkó fater mondani sem hiszem.* - Mindenerre Korárai kirt tekintély lehetett.

2) Bakiv és Balarki neveses fiölő síretek az endödi hegyen. Amar hagyomány szerint Bakár Tamás libornok primár érce aszjanar egykori birtoka, kiről neves is vette; emer jedig sajátján az órias természetű és erejű Balaskónak, ki előbb a Drágffyné orat-lósa, utóbb endödiári jorkolab volt. Mine család - urnöjei, ha mikor gyalgog nem sérálhason, felkarján zrelve síretekben isbe, báb ként hordozta körül sehányzoz a városban egyiki halomról a másikra. Maga a víz mine neve is sejteti, vadakkal bővelkedő szegény endökkel vol köntéire; s mikor Balaskó ualmban jászvarokra s öreke vadászott, egy köblös urbani kanyaross oldalára. -